

Programma toetsing onderbouw PTO

Schooljaar 2025-2026

Leerjaar 1 basis

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Algemene informatie	3
Legenda	4
PTO per vak	5
Nederlands	5
Engels	6
Wiskunde	6
Geschiedenis	8
Aardrijkskunde	14
Biologie	15
Handvaardigheid & techniek	17
Tekenen	18
Burgerschap	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Lichamelijke opvoeding	20
Houding	20
Inzet	21
Samenvatting	21
Muziek	22

Inleiding

Voor je ligt het programma toetsing onderbouw van schooljaar 2024-2025. Het programma toetsing onderbouw (PTO) geeft een omschrijving van de leerstof en de weging van de toetsvormen die per leerjaar worden gegeven. Voor elk vak is een vak-PTO vastgesteld, waarin de precieze planning van toetsen en praktische opdrachten over de leerjaren en periodes is vastgesteld. Deze PTO's zijn telkens voor één schooljaar vastgesteld.

Algemene informatie

Aan het PTO kunnen geen rechten worden ontleend. Het kan voorkomen dat door ziekte van de docent of andere omstandigheden afgeweken moet worden van het programma. Deze wijzigingen moeten door de vakdocent altijd worden voorgelegd aan de schoolleiding. De schoolleiding zal beoordelen of de voorgestelde wijziging niet in strijd is met het schoolbeleid of het belang van de leerlingen.

Leerlingen hebben de dag na de herfstvakantie, kerstvakantie, voorjaarsvakantie en meivakantie toetsvrij.

Een toets die beoordeeld wordt, wordt minimaal een week van tevoren opgegeven (alleen met instemming van klas of groep kan hiervan worden afgeweken). Een leerling hoeft niet meer dan twee voor te bereiden proefwerken per schooldag te maken. De leraar moet de uitslag van een proefwerk/toets of overhoring uiterlijk binnen 10 werkdagen bekend maken en het behaalde cijfer in Somtoday invoeren. Een theoretische toets wordt na de beoordeling door de leraar met de leerlingen besproken. Daarbij worden de juiste antwoorden en/of oplossingen toegelicht.

Van een werkstuk moet van tevoren bekend zijn aan welke normen het moet voldoen, wanneer het gereed moet zijn en wat de gevolgen zijn van te laat of niet inleveren. Wanneer ChatGPT en soortgelijke hulpmiddelen niet gebruikt mogen worden, moet dit expliciet vermeld worden bij de opdracht.

Beoordelingsmomenten van vaardigheden zoals schrijfopdrachten, tekstanalyses en luisteroefeningen die buiten de behandelde lesstof vallen, mogen onaangekondigd gegeven worden.

Een voortschrijdend gemiddelde geeft de leerling een overzicht van zijn prestaties voor alle vakken. Er verschijnen per schooljaar twee rapporten. Ouders kunnen via Somtoday op de hoogte blijven van het actuele voortschrijdende gemiddelde. Elke leerling en elke ouder heeft hiervoor eigen inloggegevens. Een cijfer op het cijferrapport wordt vastgesteld op grond van de gemaakte onderwijstoetsen of opdrachten.

Legenda

In de verschillende vak-PTO's worden een aantal afkortingen gebruikt. Om dit beter te kunnen lezen, volgt hier een uitleg van de verschillende afkortingen.

SO = schriftelijke overhoring

PW = Proefwerk

PO = Praktische Opdracht

MO = Mondelinge Overhoring

PT = Presentatie

HD = Handelingsdeel

TW = Toetsweek

(dit is geen toetsvorm, maar een moment waarop deze toets wordt afgenomen.

Achter iedere toets staat hoe zwaar hij meeweegt in het voortschrijdend gemiddelde cijfer.

Soort toets	Beschrijving	Weging
Schriftelijke overhoring (SO)	Kleine hoeveelheid lesstof of vaardigheid. De docent bepaalt de hoeveelheid in de inhoud.	1
Proefwerk (PW)	Grote hoeveelheid lesstof of vaardigheid. De docent bepaalt de hoeveelheid in de inhoud.	1, 2, 3 of 4
Mondeling (MO)	De leerling zijn beoordeeld worden op spreekvaardigheid De docent bepaalt de hoeveelheid in de inhoud.	1 of 2
Presentatie (PT)	De leerling geeft een presentatie. De docent bepaalt de hoeveelheid in de inhoud.	1 of 2
Praktische Opdracht (PO)	De leerling maakt een opdracht, dank aan een verslag of een poster. De docent bepaalt de hoeveelheid in de inhoud.	1 of 2
Handelingsdeel (HD)	Een product of opdracht die afgerond moet worden.	- O/V/G
Formatieve toets	Deze toets maakt een leerling om te checken of de lesstof is begrepen. Deze beoordeling telt niet mee in het voortschrijdend gemiddelde. Deze toetsen hoeven niet van tevoren te worden aangegeven.	0

In de eerste kolommen staan de periodes, wat je moet kennen en kunnen en wat je hiervoor gaat doen.

De cijfers die worden behaald voor de toetsen worden in SOM gezet. Er wordt met een voortschrijdend gemiddelde gewerkt. Het gemiddelde wordt op één decimaal afgerond. Dat getal wordt afgerond op een heel cijfer en dit is ook het cijfer dat de leerlingen op hun rapport zien.

Een leerling (met een aanvaardbare reden) die niet heeft deelgenomen aan een PW of SO heeft het recht deze toets alsnog te maken. De leerling maakt met de vakdocent een afspraak om deze toets in te halen.

In de onderbouw kunnen leerlingen geen toetsen herkansen.

PTO per vak

Nederlands

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	PW	Toets hoofdstuk 1 <i>Titel</i> <i>Inleiding</i> <i>Alinea's</i> <i>Tussenkopjes</i> <i>Verkennd lezen</i> <i>Intensief lezen</i>	45	15
1	PW	Toets spelling en grammatica <i>Zelfstandige naamwoorden</i> <i>Lidwoorden</i> <i>Bijvoeglijk naamwoorden</i> <i>Werkwoorden</i> <i>Werkwoordspelling pv in tt</i>	45	10
2	PW	Toets hoofdstuk 2 leesvaardigheid <i>Moeilijke woorden in een tekst vinden</i> <i>Vragen beantwoorden n.a.v. een tekst</i>	45	15
2	PW	Toets hoofdstuk 2 schrijfvaardigheid <i>Informeel brief of e-mail</i>	45	10
2	PW	Toets spelling en grammatica <i>Werkwoordspelling</i>	45	10
3	PW	Toets hoofdstuk 3 <i>Hoofd- en bijzaken onderscheiden</i> <i>Oorzaak en gevolg in een tekst</i> <i>Opsomming in een tekst</i>	45	15
4	PW	Toets hoofdstuk 4 leesvaardigheid <i>Vragen beantwoorden n.a.v. gelezen teksten.</i>	45	15
4	PW	Toets hoofdstuk 4 schrijfvaardigheid <i>Het schrijven van een instructie</i>	45	10

Engels

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	PW	Listening test	45	
1	SO	VPG	45	
2	PW	Reading test	45	
2	SO	VPG	45	
3	PW	Writing test	45	
3	SO	VPG	45	
4	MO	Speaking test (taaldorp)	15-20	
4	SO	VPG	45	
4	PO	Mediafile		

Wiskunde

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt	Tijdsduur in minuten	Weging
		<i>Introductie meetkunde</i>		1

1	PW	Kennis van wiskundige figuren en meetkundige begrippen. Tekenen en meten van verschillende soorten lijnen, cirkels en hoeken.	45	
2	PW	<i>Getallen en verhoudingen</i> Rekenen met decimale getallen, breuken, procenten en verhoudingen. Kunnen omzetten van breuk naar decimaalgetal, vergelijken van getallen.	45	1
3	PO	<i>Werken met metriekstelsel</i> Lengte, oppervlakte, inhoud maten omrekenen. Uitrekenen van omtrek en oppervlaktes rechthoek en vierkant. Kunnen afronden van maten.	45	1
3	PW	<i>Vlakke en ruimtemeetkunde</i> Kunnen uitrekenen van inhoud van balk en kubus. Kennen van eigenschappen van hoeken. Werken met symmetrie.	45	1
4	PW	<i>Formules en grafieken en vergelijkingen</i> Kunnen aflezen van grafieken, tekenen van assenstelsel met grafiek. Maken van formules.	45	1

Toetstof wordt bij wiskunde in som duidelijk aangegeven doormiddel van samenvatting; leerdoelen, voorbeeldopgaven.

Naast deze proefwerken werken we met formatieve vaardigheidstoetsen in een portfolio.

Geschiedenis

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	SO	1.1 Jagers en Verzamelaar • Je kunt beschrijven wanneer en waar de eerste mens ontstond. • Je kunt 5 kenmerken noemen van het leven van de jagers-verzamelaars • Je kunt twee redenen noemen waarom we weinig weten van het leven van mensen in de prehistorie 1.2 De landbouw ontstaat • Je kunt beschrijven hoe de overgang van jagen-verzamelen naar de landbouw verliep • Je kunt vier gevolgen noemen van de overgang van jagen-verzamelen naar landbouw • Je kunt beschrijven wanneer de eerste boeren in Nederland woonden en hoe zij leefden 1.3 Egypte en de Nijl • Je kunt uitleggen hoe irrigatielandbouw langs de Nijl werkte. • Je kunt uitleggen dat irrigatielandbouw leidde tot het ontstaan van handel, steden en een staat • Je kunt noemen welke sociale lagen er waren in Egypte	30 minuten	1
1	SO	2.1 De Grieken • Je kunt het leven in een Griekse stadsstaat beschrijven en het bestuur van de stadsstaat Athene.	30 minuten	1

		• Je kunt uitleggen dat Griekse geleerden m.b.v. wetenschap de wereld om hen heen probeerden te begrijpen 2.2 Het Romeinse Rijk • Je kunt uitleggen hoe Rome van een klein dorp uitgroeide tot een wereldrijk • Je kunt twee redenen noemen waarom de Romeinen in hun grote rijk zo lang de baas konden blijven		
1	PW	2.1 De Grieken • Je kunt het leven in een Griekse stadsstaat beschrijven en het bestuur van de stadsstaat Athene. • Je kunt uitleggen dat Griekse geleerden m.b.v. wetenschap de wereld om hen heen probeerden te begrijpen 2.2 Het Romeinse Rijk • Je kunt uitleggen hoe Rome van een klein dorp uitgroeide tot een wereldrijk • Je kunt twee redenen noemen waarom de Romeinen in hun grote rijk zo lang de baas konden blijven 2.3 De Romeinse samenleving • Je kunt twee voorbeelden noemen van de Grieks-Romeinse cultuur. 2.4 Het christendom ontstaat • Je kunt uitleggen hoe het christendom ontstond.	45 minuten	2
2	PO	Thema's: domein, hofstelsel, christendom, islam, ridders, de pest.	90 minuten (2 lessen)	1
2	PW	3.1 Leven op het platteland	45 minuten	2

		• Je kunt uitleggen dat er nieuwe koninkrijken ontstonden toen het Romeinse Rijk uiteenviel • Je kunt uitleggen waarom mensen rond 500 op een domein gingen wonen • Je kunt uitleggen uit welke delen een domein bestond en wie er woonden. 3.2 Het christendom wordt steeds belangrijker • Je kunt uitleggen hoe monniken het christendom verder verspreidden in Europa • Je kunt met voorbeelden laten zien dat het christendom belangrijk was voor mensen in de middeleeuwen • Je kunt drie standen in de middeleeuwse samenleving beschrijven 3.3 De islam ontstaat • Je kunt vier kenmerken van de Islam noemen 3.4 De handel groeit weer • Je kunt de vier sociale lagen in een middeleeuwse stad noemen en uitleggen wat een gilde was • Je kunt uitleggen dat de burgers van middeleeuwse steden machtiger werden 3.5 De koningen willen meer macht • Je kunt uitleggen waarom koningen hun gebieden centraal wilde besturen • Je kunt beschrijven hoe koningen probeerden hun macht te vergroten		
--	--	---	--	--

3	PW	4.1 De ontdekkingsreizen • Je kunt beschrijven welke gevolgen de komst van Europeanen had voor de mensen in Azië, Afrika en Anerika 4.2 Problemen in de kerk • Je kunt uitleggen hoe de kerk ketters bestreed • Je kunt uitleggen welke twee punten van kritiek Luther rond 1500 op de kerk had • Je kunt uitleggen welke twee stromingen in de christelijke kerk ontstonden 4.3 Onrust in de Nederlanden • Je kunt beschrijven wat de Spaanse koning rond 1550 wilde veranderen aan het bestuur in de Nederlanden • Je kunt twee redenen noemen waarom mensen in de Nederlanden ontevreden waren over het Spaanse bestuur 4.4 De Nederlandse opstand • Je kunt uitleggen waarom Willem van Oranje belangrijk was voor het begin van de Opstand • Je kunt vier redenen noemen waarom de opstandelingen de Opstand konden volhouden • Je kunt uitleggen dat het ontstaan van de Republiek een gevolg was van de Optand	45 minuten	2

4	SO	5.2 Handel in de Oost en West • Je kunt beschrijven waar en in welke productie de VOC en de WIC handelden en welke rechten zij hadden • Je kunt uitleggen waarom Europeanen op grote schaal in slaven handelden • Je kunt beschrijven wat er gebeurde met mensen die tot slaaf waren gemaakt 5.3 De Gouden Eeuw • Je kunt uitleggen wie in de Republiek de meeste macht hadden • Je kunt vier sociale lagen beschrijven in de Nederlandse steden in de 17^e eeuw • Je kunt met voorbeelden beschrijven dat kunst en wetenschap in de Republiek in de 17^e eeuw bloeiden. 5.4 Machtige koningen • Je kunt uitleggen wat het betekent als een koning absolute macht heeft • Je kunt uitleggen op welke twee manieren sommige koningen meer macht probeerden te krijgen. • Je kunt uitleggen dat de republiek op het gebied van geloof en bestuur anders was dan de meeste Europese landen in de 17^e eeuw.	30 minuten	1
4	PW	6.1 Frankrijk voor de revolutie • Je kunt uitleggen wat een standensamenleving is en de drie standen beschrijven • Je kunt uitleggen waarom burgers en boeren in Frankrijk ontevreden waren	45 minuten	2

		over het bestuur van hun land • Je kunt beschrijven hoe de Franse revolutie begon 6.2 De Franse Revolutie • Je kunt uitleggen wat er veranderde in Frankrijk door het invoeren van een grondwet en grondrechten • Je kunt uitleggen wat er met de Franse koning gebeurde tijdens de Franse revolutie • Je kunt beschrijven hoe de Franse revolutie uitliep op terreur 6.3 Revolutie buiten Frankrijk • Je kunt uitleggen hoe de Franse revolutie eindigde • Je kunt uitleggen welke ideeën van de revolutie Napoleon over Europa verspreidde • Je kunt uitleggen dat de nieuwe ideeën over vrijheid en gelijkheid pas na enige tijd zorgden voor afschaffing van de slavernij in de koloniën 6.4 Revolutie in Nederland • Je kunt uitleggen waarom burgers ontevreden waren over het bestuur van de Republiek • Je kunt vier veranderingen van de revolutie in de Republiek noemen en beschrijven hoe de revolutie eindigde • Je kunt beschrijven hoe er een einde kwam aan de macht van Napoleon over Frankrijk en Nederland		
--	--	--	--	--

Aardrijkskunde

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	SO	1.1 t/m 1.3 aarde in beweging - aardplaten - vulkanen - aardbevingen Wereld	45 Min (eerder klaar of verdergaan of herhalen van de stof) D-> max 20 Min	1
1	PW	1.1 t/m 1.5 aarde in beweging - aardplaten - vulkanen - aardbevingen Wereld Nederland geografie Nederland	45 Min (eerder klaar of verdergaan of herhalen van de stof) D-> max 20 Min	2
2	SO	Topografie Nederland	25 Min (eerder klaar of verdergaan of herhalen van de stof)	1
2	PW	2.1 t/m 2.5 Bevolking en cultuur - bevolkingsdichtheid - bevolkingsspreiding - cultuurelementen wereld bevolking en cultuur Nederland	45 Min (eerder klaar of verdergaan of herhalen van de stof) D-> max 20 Min	2
3	SO	4.1 t/m 4.3 Welvaart, welzijn en ongelijkheid Wereld	45 Min (eerder klaar of verdergaan of herhalen van de stof) D-> max 20 Min	1
3	PW	4.1 t/m 4.5 Welvaart, welzijn en ongelijkheid	45 Min (eerder klaar of verdergaan of herhalen van de stof)	2

		Wereld en Nederland	D-> max 20 Min	
4	SO	3.1 t/m 3.3 Klimaat - klimaten op aarde - hoofdklimaten - weerselementen wereld extreem weer in Nederland	45 (eerder klaar of verdergaan of herhalen van de stof) D-> max 20	1
4	PO	Hoofdstuk 3 PO	PT-> telt mee voor cijfer. Puntenaftrek wanneer niet goed wordt meegedaan In het werkproces wordt een evaluatie moment ingepland waar feedforward op wordt gegeven. Is het vooronderzoek goed? Dan mogen ze verder met de gegeven feedback.	2

Biologie

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	Formatief	Planten en dieren: algemeen kennismaken met het vak biologie	45	0
1	Formatief	Planten en dieren: algemeen kennismaken met het vak biologie	45	0
1	PW	Organen en cellen: uitleg functioneren en bestaan van organismen	45	3
1	PO	Tekening volgens de tekenregels maken van cellen en organellen	45	1
4	Formatief	Ordering: herkennen van kenmerken om organismen te kunnen classificeren	45	0
4	PO	Eigen onderzoek schrijven en uitvoeren. Keuze uit: schimmels, planten, dieren en bacteriën.	NVT	3

2	Formatief	Stevigheid en beweging: werking van botten en spieren	45	0
2	PT	Filmpje van “eigen beweging” maken (bv. Koprol, radslag, etc.), hierbij benoemen van onderdelen, zoals; spieren, aanhechtingspunten en botten.	NVT	3
3	PW	Waarneming en gedrag: functies zintuigen en soorten gedrag herkennen	45	3
3	PW	Voortplanting bij planten en dieren: hoe planten verschillende soorten organismen zich voort?	45	3

Handvaardigheid & techniek

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	PO	Tekendoos Personaliseren van je tekendoos	45min	1x
1	PO	Zaagtechniek	45 min	2x
1	PO	Hanteren van een stanleymes	45 min	1x
1	PO	Differentiatie opdracht	45 min	2x
1	PO	Kubisme Leren boetsen	45 min	2x
1	PO	Plattegrond: Bovenaanzicht kennen Technisch tekenen	Ca. 2x 45 min	1x
1	PO	Maquette Details aanbrengen Materiaal kennis toepassen	45 min	2x
1	PO	Extra verdieping opdracht	45 min	1x
1	PO	Extra verdieping opdracht	45 min	1x

Tekenen

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	PO	Dummy opdracht Pimpen van het käft voor de vakken tekenen en handvaardigheid	45 min	1x
1	PO	Proefjes met materialen: Plakkaatverf Acrylverf Ecoline Pastelkrijt Oliekrijt Linosnede	45 min	1x
1	PO	Kleurencirkel: Primaire kleuren Secundaire kleuren Warme-/koude kleuren Kleuren mengen Complementair contrast	45 min	1x
1	PO	Onderwater wereld: Lagen en diepte creëren door: groot/klein overlapping afsnijding kleurcontrasten	45 min	2x
1	PO	1 punt perspectief Verdwijnpunt en vluchtlijnen	45 min	2x
1	PO	Extra verdieping opdracht	45 min	1x
1	PO	Extra verdieping opdracht	45 min	1x
1	PO	Extra verdieping opdracht	45 min	1x

Burgerschap

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	MO	Formatieve evaluatie h1 &2	5	1
1	PO	Portfolio-opdracht Eindopdracht h1&h2	60	2
2	MO	Formatieve evaluatie h3	5	1
2	PO	Portfolio-opdracht Eindopdracht h3	60	2
3	MO	Formatieve evaluatie h4	5	1
3	PO	Portfolio-opdracht Eindopdracht h4	60	2
4	PT	Praktijkopdracht jaar 1 Presentatie	30min	2

Lichamelijke opvoeding

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	HD	Houding en inzet		O (4,0) M (5,0) V (6,0) RV (7,0) G (8,0) U (9,0)
2	HD	Houding en inzet		O (4,0) M (5,0) V (6,0) RV (7,0) G (8,0) U (9,0)
3	HD	Houding en inzet		O (4,0) M (5,0) V (6,0) RV (7,0) G (8,0) U (9,0)
4	HD	Houding en inzet		O (4,0) M (5,0) V (6,0) RV (7,0) G (8,0) U (9,0)

*Als er in SOM toch cijfers moeten komen te staan, staan deze achter de letters. Dit heeft echt NIET onze voorkeur. Wij zouden graag zien dat de leerlingen een letter krijgen voor houding en een letter voor inzet.

Voor de beoordeling van gym geven we een letter voor twee onderdelen: houding en inzet. Elk onderdeel bestaat uit specifieke criteria die samen een volledig beeld geven van de houding en de inzet van de leerlingen tijdens de lessen.

Houding

1. Gedrag richting docent. We letten op hoe de leerlingen omgaat met de docent. De criteria hiervoor zijn:

- **Behulpzaamheid:** Is de leerling bereid om de docent te helpen wanneer dat nodig is?
- **Taalgebruik:** Spreekt de leerling de docent op een respectvolle manier aan?
- **Opvolgen instructie:** Volgt de leerling de instructies van de docent op en doet hij of zij wat er gevraagd wordt?

2. Gedrag richting leerlingen. Hier kijken we hoe de leerlingen zich gedragen ten opzichte van hun medeleerlingen. Hiervoor letten we op de volgende punten:

- **Taalgebruik:** Gebruikt de leerling beleefde en respectvolle taal richting andere leerlingen?
- **Rekening houden met elkaar:** Houdt de leerling rekening met anderen, zowel op sociaal als op sportief vlak? Dit omvat het ondersteunen van medeleerlingen en het spelen volgens de regels.

3. Omgaan met spullen. We kijken naar hoe de leerling omgaat met het gymmateriaal. Gaat de leerling zorgvuldig en respectvol om met het lesmateriaal?

Inzet

1. Klaarzetten. We beoordelen het initiatief van de leerling bij het opbouwen en opruimen van het lesmateriaal. Neemt de leerling het initiatief om te helpen bij het klaarzetten en opruimen van het materiaal zonder dat dit expliciet gevraagd wordt?

2. Deelname aan de lessen. We kijken naar hoe actief de leerling deelneemt aan de gymlessen. Is de leerling actief betrokken bij de oefeningen en activiteiten tijdens de les?

3. Samenwerken. We beoordelen hoe goed de leerling samenwerkt met anderen. Betreft de leerling anderen in het leerproces en werkt hij of zij goed samen in teamactiviteiten?

4. Kleding. We kijken of de leerling de juiste sportkleding en schoenen bij zich heeft.

Samenvatting

De beoordeling voor gym wordt gebaseerd op twee belangrijke aspecten: houding en inzet. Voor houding wordt gelet op het gedrag van de leerlingen richting de docent, medeleerlingen en het omgaan met gymmateriaal. Dit omvat behulpzaamheid, respectvol taalgebruik, het volgen van instructies en rekening houden met elkaar zowel sociaal als sportief. Daarnaast wordt gekeken hoe zorgvuldig leerlingen omgaan met het lesmateriaal.

Wat inzet betreft, wordt beoordeeld hoe leerlingen initiatief tonen bij het klaarzetten en opruimen van lesmateriaal, hun actieve deelname aan de lessen, hun vermogen om samen te werken en of ze de juiste sportkleding en schoenen bij zich hebben. Deze aspecten samen geven een volledig beeld van de prestaties en het gedrag van de leerlingen tijdens de lessen lichamelijke opvoeding.

Muziek

Periode	Soort toets	Stof die getoetst wordt (korte beschrijving: niet alleen de titels en nummers van hoofdstuk(ken))	Tijdsduur in minuten	Weging
1	PO	(KEYB) Keyboard. Spelen van een op dit moment geschikt nummer.	45	1
1	PO	(DRMS) Drummen. Spelen van een ritme, fill en variaties.	45	1
2	PO	(GIT1) Gitaar. Spelen van een melodie op gitaar	45	1
2	PO	(GIT2) Gitaar. Spelen van akkoorden op gitaar.	45	1
3	PO	(CO) Creatieve opdracht. Componeren van muziek op de computer.	45	1
3	PO	(BAS) Basgitaar. Spelen van een op dit moment geschikte baspartij.	45	1
4	PO	(VERD1) Verdieping. - Verdieping van één van de vorige opdrachten, of; Een nieuwe opdracht.	45	1
4	PO	(VERD2) Verdieping. - Verdieping van één van de vorige opdrachten, of; Een nieuwe opdracht.	45	1

Dit zijn doorgaans de opdrachten die bij muziek aan bod komen. Afhankelijk van de klas wordt het lesprogramma aangepast, zeker bij de verdieping. Als een klas heel erg graag wil drummen, halen zij vaak een tweede cijfer voor een verdiepende opdracht. Dit is niet bij elke klas hetzelfde. Niet elke klas doet alle opdrachten. Soms doen we maar één keyboard opdracht. Of juist wel twee (of soms drie) maar dan een verdiepende opdracht minder.